

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

MTÜ Kaja Vahi Koolitus
Õppekavarühm keeleõpe

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	MTÜ Kaja Vahi Koolitus
Veebilehe aadress	https://www.kajavahikoolitus.ee/
Kontaktisik koolitusasutuses	Kaja Rozdestvenski
Hindamiskomisjon	<ol style="list-style-type: none"> Joosep Heinsalu – lõpetanud Tartu Ülikooli BA humanitaar- ja sotsiaalainete õpetamine põhikoolis õppekaval, spetsialiseerumisega inglise ja saksa keelele; MA põhikooli mitme aine õpetaja, erialasuundadega inglise keel ja sotsiaalpedagoogika. Alates 2019 inglise keele õpetaja. Alates 2021 kuulub HAKA kõrghariduse hindamisnõukogusse, panustanud Tartu Ülikoolis õppekava programminõukogu töösse ning õppekavade arendamisse. Kateriina Rannula - lõpetanud Tartu Ülikooli Inglise filoloogia erialal; lõpetamisel Tallinna Ülikooli magister kirjandusteaduse erialal. Töötab alates 2008. aastast Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis inglise keele õppejõuna ning on osalenud mitmetes õpetamisega seotud arendusprojektides, on loonud ja läbi viinud erialase inglise keele täiendkoolitusi.
Hindamiskoordinaator	Reet Taimsoo
Hindamisperiood	september - detsember 2023
Valimi õppekavad	<ol style="list-style-type: none"> Inglise keel A1 Inglise keel B1

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma keeleõpe analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt **HAKA juhendis** sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 11.09.2023

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 02.10.2023

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele:

Eneseanalüüsis on lähtunud suunistest ja etteantud küsimustest. Kriteerium 2 (õppekava analüüs) juures toob komisjon välja, et õpiväljundite ja nende saavutamise kohta käiv info ei anna komisjonile piisavat sissevaadet antud teemasse. Enam oleks soovinud infot ka koolitajate enesetäienduse kohta. Põhjalikult oli lahti kirjutatud koolitaja ja õppija vaheline kontakt ja koostöö. Üldkokkuvõttes võimaldas eneseanalüüs saada esmase sissevaate koolitusasutuse tegevusse ning suunas kindlaid teemasid käsitlema vestlusel koolitusasutuse juhiga. Ootamatult ei osalenud vestlusel asutuse koolitaja, mistõttu jäi vestlus ühekülgseks

Vestlus asutuse esindajatega toimus 17.10.2023

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 27.11.2023

Asutus teatas, et kommentaare ei ole 28.11.2023

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 28.11.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- MTÜ Kaja Vahi Koolitus esitatud eneseanalüüs
- Veebivestlus koolitusasutuse juhiga
- ÕPPEKAVA INGLISE keel B1 (alla laetud 3.10.23)
- ÕPPEKAVA INGLISE keel A1 (alla laetud 3.10.23)

- Täienduskoolituse_tagasiside vorm
- Täienduskoolitusasutuse_õppekorraldus_ja_kvaliteedi_tgamise alused
- Koolitajate_kvalifikatsioon__õpi-_ja_töökogemus

Õppekavarühma keeleõpe analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis ja veebivestlusest koolitusasutuse juhiga ei selgunud, et asutusel oleks kindlad õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ning süsteem. Eneseanalüüsis välja toodud info alusel koostati õppekavad asutuse avamisel ja vestlusel ütles asutuse juht, kes on ka koolitaja, et tema oli õppekavade koostaja. Teisi koolitajaid õppekavade arendusse kaasatud ei ole ja neilt tagasisidet õppekavade kohta ei koguta. Dokument "Õppekorraldus ja kvaliteedi tagamise alused" toob küll välja, et õppekavad vaadatakse üle ja täiendatakse reeglina kord aastas, kuid sellega info piirdub. Dokumendist võiks selguda, kes, mille alusel ja mis eesmärgiga õppekavasid täiendab või muudab. Eneseanalüüsis on öeldud, et vastavalt võimalusele ja vajadusele kaasab koolitusasutus õppekavade arendusse ka õppijaid ja tellija/maksja ettevõtte töötajaid. Eneseanalüüsis on olemas näide, et õppijate tagasiside põhjal on CV kirjutamine sisse viidud algtaseme koolituse õppekavasse ning rohkem rõhku pandud hotelli-lennujaama dialoogidele ka edasijõudnute õppekaval. Koolitusasutus pakub ka individuaalset õpet ning vestlusel ütles juhataja, et selle variandi puhul tullakse õppekava kohandamises õppija vajadustele suuremas osas vastu. Samamoodi on tellitud grupikoolituste korral, näiteks kui tellija on laevandusettevõtte, võetakse arvesse nende soove: lisatakse klienditeeninduse teemasid. Muudel juhtudel tehakse õppekavas muudatusi harva, kuna ei nähta võimalust üheaegselt erinevaid meetodeid/teemasid/õppemahtusid õppijatele pakkuda.

Koolitusasutuse juht õppekavade rakendamist ei jälgi, vaatlusi ega arutelusid läbi ei vii. Hindamiskomisjonil ei olnud võimalik eneseanalüüsi ja vestluse põhjal koolitusasutuse juhiga veenduda, mil määral lähtuvad koolitajad kursuste läbiviimisel õppekavasse kirjapandust. Koolitajaga komisjonil vestelda ja temalt täpsustavaid küsimusi küsida ei õnnestunud, kuna koolitaja ei tulnud kokkulepitud vestlusele kohale. Hindamiskomisjon soovib välja töötada põhimõtted, millest lähtuvalt õppekavasid asutuses koostada ja arendada. Õppekavade arendamisel tuleks aktiivselt kaasata erinevaid osapooli (sh õppijad ja koolitajad). Komisjon soovib koolitusasutuse juhil koguda koolitajatelt andmeid ja tagasisidet õppekavade rakendamise ja kursuste läbiviimise kohta ning kasutada neid õppekavade arenduses.

Õppekavad on asutuse veebilehel kättesaadavad eraldi alajaotuse "Õppekavad" all. Asutuse veebilehe avakuval on loetletud keeled, mida saab õppida ning loeteluna toodud keeleoskustasemel, millel vastavas keeles õpet pakutakse. Kasutajamugavuse seisukohalt oleks komisjoni hinnangul soovitatav vastavad kohad varustada linkidega õppekavadele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitusasutusel puuduvad õppekavade väljatöötamise põhimõtted ja süsteem. Komisjon soovib koolitusasutusel välja töötada põhimõtted, kes, mille alusel ja kuidas õppekavasid üle vaatab ja parendab ning tagada ka põhimõtete rakendamine.
- 2) Komisjon soovib koolitusasutuse juhil kaasata õppekavade arendusse koolitajaid: koguda koolitajatelt andmeid ja tagasisidet õppekavade rakendamise ja kursuste läbiviimise kohta ja kasutada neid õppekavade arenduseks: koos koolitajatega määratleda õppekavade eesmärk ning sellest lähtuvalt õpiväljundid, -sisu, õppematerjalid ning -meetodid.

Arenguvõimalused

- 1) Täiendada dokumendis "Õppekorraldus ja kvaliteedi tagamise alused" õppekavade arendamise põhimõtete osa.
- 2) Asutuse veebilehe avakuval on loetletud keeled, mida saab õppida ning loeteluna toodud keeleoskustasemel, millel vastavas keeles õpet pakutakse. Kasutajamugavuse seisukohalt oleks komisjoni hinnangul soovitatav vastavad kohad varustada linkidega õppekavadele.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Hindamise valimisse kuuluvad õppekavad Inglise keel A1 ja Inglise keel B1. Õppekavades on välja toodud kahed õpiväljundid: 1) pealkirja all „õpiväljundid“ ja 2) pealkirja all „õppekava spetsiifilised

õpiväljundid“. Näiteks inglise keel A1 puhul on esimeseks õpiväljundiks „Õpingute läbimise korral omandatavad teadmised ja oskused - saavutatav tase A1“ ning inglise keel B1 puhul „Õpingute läbimise korral omandatavad teadmised ja oskused - saavutatav tase B1“. Nimetatud õpiväljundid on liiga üldised, et öelda midagi kursuse lõpuks saavutatavate teadmiste, oskuste ja hoiakute kohta ning pole sõnastatud hinnatavalt. Seepärast need õpiväljunditeks ei sobi. Komisjon soovib need ümber sõnastada õppekava üldeesmärgiks. „Õppekava spetsiifilised õpiväljundid“ on küll õpiväljunditeks sobivad, kuid käsitlevad mõlema valimi õppekava puhul ainult kõnelemis- ja kirjutamisoskust ning grammatikat. Lugemis- ja kuulamisoskus õpiväljundites ei kajastu. „Õppekava spetsiifilised õpiväljundid“ on paljudes kodulehel olevatest õppekavades (nt inglise keel A2 ja B2) üldse puudu ja seal on toodud pealkirja „õpiväljundid“ all ainult saavutatav tase. Õpiväljundid tuleb sõnastada kursuse lõpuks omandatavate teadmiste, oskuste ja hoiakutena ning lisada õppekavadesse. Üksiti tuleks õppekavades vastav alapunkt sõnastada lihtsalt „Õpiväljundid“, sest õppekavas muid õpiväljundeid peale nende, mis antud õppekava kohta käivad, olla ei saa.

Õppekavades ei ole välja toodud sihtrühma. Kaudselt võib seda järeldada infost, mis on toodud alapealkirja „õpiväljundid“ all. Seal on märgitud, et alustamise tase on A1-taseme puhul nullilähedane ja B1 puhul A2. Üksiti saab punkti „õpiväljundid“ alt välja lugeda, et kursuse jooksul peaks õppija saavutama järgmise keeleoskustaseme. Sellele viitavad ka valimi mõlema õppekava pealkirjad, kus on märgitud keeleoskustase ja ei ole viidet, et kursus võiks keskenduda nt mingile konkreetsele osaoskusele või teatud teemadele. Seega peaksid õpiväljundid katma keeleoskustaseme tervikuna, s.t kõik osaoskused, mitte ainult kaks neist.

Õppesisus on nii A1 kui ka B1 õppekavas olemas kõnekeele teemad, tüüpvestlusväljendid ja grammatika teemad. Seega on õppekava sisus toodud osaoskustest ainult kõnelemine, puuduvad viited kirjutamisele, kuulamisele ja lugemisele. Seega ei ole ka õppesisu vastavuses õppekava pealkirjaga ega õppekavas antud lubadusega saavutada järgmine keeleoskustase. Samuti ei ole sisu sidus õpiväljunditega, kus on nii rääkimis- kui ka kirjutamisoskus. Hindamiskomisjon soovib õppe sisu nagu ka õpiväljundite puhul välja tuua kõigi nelja osaoskuse käsitlemine.

Samas on mõlemas hinnatavas õppekavas õppemeetodite all välja toodud kõik neli Euroopa keeleõppe raamistikust lähtuvat osaoskust (rääkimine, lugemine, kuulamine, kirjutamine), millest võiks järeldada, et õpetatakse siiski kõiki nelja osaoskust, kuigi õpiväljundites ega õppesisus see ei kajastu. Hindamismeetodite juures on mõlemas õppekavas märgitud, et kursuse lõpus toimub kirjalik ja suuline keeletest, mis koostatakse kasutusel olnud õppematerjalide alusel. Lisaks toimub pidev õpiülesannete täitmise hindamine, kusjuures õpiülesanded valib koolitaja õpikust. Ebaselgeks jääb, milliseid osaoskusi ülesanded ja test sisaldavad, ja seega, kas keeleoskust hinnatakse ainult mõne või kõigi osaoskuste lõikes. Hindamiskomisjon soovib nelja osaoskuse käsitlemine välja tuua ka hindamismeetodite puhul.

Mõlema õppekava maht on 120 ak t, millest auditoorne õpe moodustab 60 ak t. Komisjon on seisukohal, et antud maht on sobiv inglise keele omandamiseks A1-tasemel. B1-taseme saavutamise jaoks ei ole komisjoni hinnangul koolituse maht piisav. Komisjoni hinnangul ei ole koolituse mahtu arvesse võttes (120 tundi, sh 60 tundi kontaktõpet) saavutatav arenguhüpe A2 tasemelt B1 tasemele. Komisjon soovib kõigepealt läbi mõelda ja otsustada, kas õppekava eesmärgiks on õppijate keeleoskustaseme viimine A2-tasemelt B1-tasemele, mõne konkreetse osaoskuse arendamine või konkreetsete teemade käsitlemine B1-tasemel. Vastavalt eesmärgile tuleb sõnastada õpiväljundid ja määratleda õppesisu. Kui eesmärgiks on B1-tase kõigis osaoskustest, tuleb suurendada koolituse

mahtu. Kui eesmärk on väiksem, nt ühe-kahe osaoskuse arendamine või mõne konkreetse teemaga tegelemine), võib ka maht olla väiksem, kuid see peab olema kooskõlas õpiväljundite ja õppesisuga.

Valimi õppekavades on õppematerjalide nimekiri väga mahukas, sisaldades mitmeid kirjastusi, mis on esindatud mitmete õppekomplektidega ja loetelu pole lõplik. Vestluse käigus selgus, et lõpliku valiku õppematerjalide osas teeb koolitaja ja õppekavast ei selgu, milliseid materjale tegelikkuses kasutatakse. Õppija jaoks oleks oluline, et õppekavas oleks kirjas õppematerjalid, mida praktikas õppekava läbimisel kasutatakse. Komisjon soovib jätta nimekirja ainult need materjalid, mida tegelikkuses õppekava läbimiseks kasutatakse ning üleliigsed materjalid nimekirjast eemaldada.

Täienduskoolituse standardis on sätestatud, et õppekavas tuleb välja tuua õpingute alustamise tingimused, juhul kui need on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel. Valimi õppekavades on õpingute alustamise tingimuste all toodud välja õppemaksu teema, mis pole asjakohane. Komisjon soovib õpingute alustamise tingimusena tuua välja keeleoskuse algtase, mis on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel (nt B1-koolituse puhul A2).

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavades on välja toodud kahed õpiväljundid: 1) üldised pealkirja all „õpiväljundid“ ja 2) pealkirja all „õppekava spetsiifilised õpiväljundid“. Neist esimesed on liiga üldised ja õpiväljunditeks ei sobi. Komisjon soovib need õpiväljundid õppekavades eemaldada ja soovi korral sõnastada nende põhjal õppekava eesmärk.
- 2) „Õppekava spetsiifilised õpiväljundid“ on paljudes kodulehel olevatest õppekavades (nt inglise keel A2 ja B2) puudu ja tuleks sinna lisada. Üksiti tuleks õppekavas vastav alapunkt sõnastada lihtsalt „Õpiväljundid“, sest õppekavas muid õpiväljundeid peale nende, mis antud õppekava kohta käivad, olla ei saa.
- 3) Õppekavades inglise keel A1 ja inglise keel B1 ei ole õppekava pealkiri, (õppekava spetsiifilised) õpiväljundid, õppe sisu ja õppemeetodid kooskõlas. Pealkiri ja õppemeetodid eeldavad keeleoskuse kui terviku tõusu ühelt tasemelt järgmisele kõigi osaoskuste lõikes, kuid õpiväljundid sisaldavad ainult rääkimis- ja kirjutamisoskust ja õppesisu ainult kõnelemisoskust. Komisjon soovib viia õppekava nimetatud komponendid kooskõlla, lähtudes koolituse eesmärgist (keeleoskustaseme tõstmine tervikuna või mõne valitud osaoskuse lõikes).
- 4) Hindamismeetodite juures on mõlemas valimi õppekavas märgitud, et kursuse lõpus toimub kirjalik ja suuline keeletest. Kursuse jooksul toimub pidev õpiülesannete täitmise hindamine. Ebaselgeks jääb, kas keeleoskust hinnatakse ainult mõne või kõigi osaoskuste lõikes. Hindamiskomisjon soovib nelja osaoskuse käsitlemine välja tuua ka hindamismeetodite puhul.
- 5) Õppekava inglise keel B1 õppemaht ei ole piisav A2 tasemelt B1 tasemele jõudmiseks. Komisjon soovib suurendada õppemahtu või koostada väiksema eesmärgiga õppekava, mis oleks läbitav praeguse mahuga.
- 6) Valimi õppekavades on õpingute alustamise tingimuste all toodud välja õppemaksu teema, mis pole asjakohane. Täienduskoolituse standardi kohaselt tuleb õpingute alustamise tingimused välja tuua, juhul kui need on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel. Komisjon soovib õpingute alustamise tingimusena tuua välja keeleoskuse algtase, mis on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel (nt B1-koolituse puhul A2).

- 7) Valimi õppekavades on õppematerjalide nimekiri väga mahukas, sisaldades mitmeid alternatiivseid õppekomplekte, kuid õppekavast ei selgu, milliseid materjale tegelikkuses kasutatakse. Komisjon soovib jätta nimekirja ainult need materjalid, mida tegelikkuses õppekava läbimiseks kasutatakse ning ülejäänud materjalid nimekirjast eemaldada.

Arenguvõimalused

- 1) Komisjon soovib asutuses koos koolitajatega läbi mõelda ja otsustada, mis on õppekavade eesmärgiks - kas õppijate keeleoskustaseme viimine ühelt tasemelt järgmisele või mõne konkreetse osaoskuse arendamine taseme sees. Vastavalt eesmärgile tuleb sõnastada õpiväljundid ja määratleda õppesisu. Komisjon soovib parema arusaama loomiseks õppekavades ja nende arendamisest tutvuda vastavate regulatsioonide ja juhenditega. Kasulik oleks asutuses ühine arutelu vastaval teemal ja õppekava teemalisel koolitusel osalemine.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Koolitusasutusel puuduvad õppekavade väljatöötamise põhimõtted ja süsteem. Asutuse eneseanalüüsi põhjal kaasab koolitusasutuse juht õppekavade arendusse õppijaid ja tellija/maksja ettevõtte töötajaid, kuid koolitajad õppekavade väljatöötamises ja arendamises osalenud ei ole. Õppekavades on tehtud muudatusi õppe sisu õppijate tagasiside ning koolituse tellija soovide põhjal. Kuigi koolitajad ei ole õppekavade arendusse kaasatud, on õppekava rakendamine nende otsustada. Hindamiskomisjoni hinnangul on koolitusasutusel soovitatav töötada välja põhimõtted ja süsteem ning fikseerida see ka kvaliteedi tagamise dokumendis.

Valimi õppekavades puudub sidusus ning seal on nii üleliigseid kui puudevaid osasid. Komisjon näeb siinkohal mitmeid olulisi parendusvaldkondi.

Õppekavades on välja toodud kahed õpiväljundid: 1) üldised pealkirja all „õpiväljundid“ ja 2) õppekava spetsiifilised õpiväljundid. Neist esimesed on liiga üldised ja õpiväljunditeks ei sobi. Komisjon soovib need õppekavades eemaldada ja soovi korral sõnastada nende põhjal õppekava eesmärk. „Õppekava spetsiifilised õpiväljundid“ puuduvad paljudes kodulehel olevatest õppekavades (nt inglise keel A2 ja B2) ja tuleb sinna lisada pealkirja all „Õpiväljundid“.

Õppekavades inglise keel A1 ja inglise keel B1 ei ole õppekava pealkiri, (õppekava spetsiifilised) õpiväljundid, õppe sisu ja õppemeetodid kooskõlas. Pealkiri ja õppemeetodid eeldavad keeleoskuse kui terviku tõusu ühelt tasemelt järgmisele kõigi osaoskuste lõikes, kuid õpiväljundid sisaldavad ainult rääkimis- ja kirjutamisoskust ning ja õppesisu ainult rääkimisoskust ja grammatikat.

Õppekava inglise keel B1 õppemaht ei ole piisav A2 tasemelt B1 tasemele jõudmiseks. Komisjon soovib suurendada õppemahtu või koostada väiksema eesmärgiga õppekava, mis oleks läbitav praeguse mahuga.

Valimi õppekavades on õpingute alustamise tingimuste all toodud välja õppemaksu teema, mis pole asjakohane, kuid seal peaks olema välja toodud keeleoskuse algtase, mis on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel.

Õppekavades sisaldab õppematerjalide nimekiri mitmeid alternatiivseid õppekomplekte, kuid õppekavast ei selgu, milliseid materjale tegelikkuses kasutatakse.

Komisjon soovib asutuses koos koolitajatega läbi mõelda ja otsustada, mis on õppekavade eesmärgiks - kas õppijate keeleoskustaseme viimine ühelt tasemelt järgmisele või mõne konkreetse osaoskuse arendamine taseme sees. Vastavalt eesmärgile tuleb sõnastada õpiväljundid ja määratleda õppe sisu. Komisjon soovib parema arusaama loomiseks õppekavadest ja nende arendamisest tutvuda vastavate regulatsioonide ja juhenditega. Kasulik oleks asutuses ühine arutelu vastaval teemal ja õppekava teemalisel koolitusel osalemine.

Võttes arvesse rohkeid puudusi hindamisvaldkonna Õppekava ja õppekavaarendus kriteeriumite täitmisel leiab komisjon, et nõuded ei ole täidetud.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded ei ole täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.

ANALÜÜS

Koolitusasutuse kodulehel on iga õpetatava keele juures võimalus teha keeletest. Selle tegemine ei ole kodulehe andmetel koolitusele tulekuks tingimata vajalik, vaid vabatahtlik. Samas on ka öeldud, et keeletestil puudub automaatkontroll. Testi tulemuste teadasaamiseks tuleb kas tulla koolitusele või tasulisse proovitundi, kus tulemused kodulehe andmetel läbi arutatakse. Keeletesti eesmärk jääb antud juhul komisjonile ebaselgeks, kuna tulemusi potentsiaalne osaleja teada ei saa ja seega enda keeleoskustaseme ja kursuse valiku üle testi põhjal otsustada ei saa.

Õppekavades on info, et taseme määratlemine toimub e-maili ja/või telefoni teel. Vabasuhtluse vormis kaardistatakse kliendi keeleoskus. Samuti on kirjas, et kasutatakse standardiseeritud küsitluslehte nimega Keeletasemete määratlemine. Inglise keele õppekava info põhjal on veebilehe inglise keele test kohustuslik. Seega annavad asutuse veebileht ja inglise keele õppekavad vastuolulist infot ja selgusetuks jääb, kas test on kohustuslik või mitte ja kuidas tase määratletakse.

Asutuse eneseanalüüsis väidetakse, et koolituse alguses suheldakse õppijaga ja selgitatakse välja tema huvid õppe sisu osas. Vestluse käigus selgitatakse põhjalikult korralduslikke küsimusi, kuid osaliselt ka keeleõppimise protsessi: kui palju on vaja panustada aega ja energiat; kui palju saab õpilane õppematerjali; kuidas toimub hindamine; kui palju on koduseid ülesandeid; mis dokument on võimalik kursuse lõpul saada. Küll aga ei arutata läbi õppijatega läbi õpiväljundeid, mida oleks soovitatav kursuse alguses siiski teha. Koolitusasutus pakub nii grupi- kui ka individuaalkoolitusi. Individuaalsetel koolitustel on esitatud eneseanalüüsi ja läbiviidud vestluse põhjal õppijad rohkem

kaasatud õppeprotsessi kujundamisesse, näiteks teemade valikul. Samuti toimub õppekava kohandamine vastavalt kliendi spetsiifilistele vajadustele firmasiseste koolituste korral. Avalike grupikoolituste puhul leiab asutus, et muudatuste tegemine on keeruline. Komisjon leiab siiski, et õppijate ootused tuleks ka grupikoolituse korral kursuse alguses kaardistada ning teha võimalusel muutusi ja täiendusi õppetöös vastavalt nendele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

1) Grupikoolituste korral ei kaardistata õppijate ootusi ja vajadusi, et nende põhjal teha kohandusi õppe korralduses, sisus jt võimalikes aspektides. Komisjon soovib õppijate ootused ja vajadused kaardistada ja neid õppes, sh õppekavade arendamisel arvestada.

2) Õppijatele ei tutvustata õppeprotsessi alguses õpiväljundeid ega õppekava eesmärki. Komisjon soovib kõikide kursuste alguses õppijatele tutvustada õppekava, selgitades kõige olulisemat – eesmärki ja õpiväljundeid.

3. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Hinnatavates õppekavades on õppemeetodite all ära toodud, et arendatakse kõiki osaoskusi: rääkimine, lugemine, kuulamine, kirjutamine ja lisaks grammatika. Samas alajaotuses on ka öeldud, et arvestatakse täiskasvanud õppija iseärasusi, kuid pole öeldud, kuidas seda tehakse. Õppemeetodite all on nimetatud osaoskuseid ja mõningaid üldisi traditsioonilisi õppemeetodeid: vestlus-suhtlus, teksti lugemine-jutustamine, kirjutamine, kuulamine-mõistmine, grammatika- ja tõlkeharjutused, testid, keeleõppemängud. Õppemeetodite all on välja toodud rohkem osaoskusi kui õpiväljundites. Vajalik on õppekavas õpiväljundid ja õppemeetodid viia kooskõlla.

Eneseanalüüsi põhjal on tulenevalt õppija eripärast võimalik muuta osaoskuste osakaalu. Vestluse põhjal koolitusasutuse juhiga on asutuses seisukoht, et individuaalõppe puhul saab koolitaja arvestada rohkem õppija eripäradega, kuid rühmaõppe puhul õppijatele enamasti individuaalselt ei läheneta ja ei tehta muudatusi õppemeetodites õppijast lähtuvalt. Vestlusel nentis juhataja, et õpilase isikupäraga arvestamine taandub sellele, et õpetaja saab tasakaalustada liiga aktiivseid ja julgustada tagasihoidlikumaid õppijaid. Muid võtteid ega nt erinevate õppemeetodite rakendamist

õppijate isikupäraga arvestamiseks juhataja ei nimetanud ja neid pole kirjeldatud ka eneseanalüüsis. Soovitav oleks üle vaadata võimalused ka rühmaõppes õppijate eripäradega paremini arvestamiseks, mis toetaks õppimist ning õpioskuste arengut.

Eraldiseisvaid digiõppekeskkondi asutus ei kasuta, v.a kasutatava õpikuga kaasaskäivad e-õpiku ligipääsud. Veebikursuste läbiviimine on olnud erandlik - pandeemia tingimustes ja juhul kui õppija asukoht oli väljaspool Eestit. Veebikursuse õpilane saab e-õpiku ligipääsu koodi, sidekanalina kasutatakse Teams, GoogleMeet ja Skype. Vestlusel ütles asutuse juht, et on tuttav veebikeskkondadega, kuid leiab, et seal on keeruline motivatsiooni hoida ja eelistab läbi viia traditsioonilist kontaktõpet - õpe toimub üldiselt klassiruumis ja on väga õpikukeskne. Juhtaja sõnul tehakse õpikust järjest ülesandeid, nt tekst ja lünkharjutus.

Vestlusel selgus, et kui õppija on puudunud, tuleb tal iseseisvalt järele õppida. Õppijale pole ette nähtud individuaalset järeleaitamist, see saab juhataja sõnul toimuda ainult koolitaja vastutuleku korral õppijale. Siiski on materjalide kohta võimalik küsida järgmisel tunnil.

Esitatud eneseanalüüsi, õppekavade ja veebivestluse põhjal teeb komisjon järelduse, et asutus kasutab koolitustel traditsioonilisi õppemeetodeid ja õppijate eripära ega toetusvajadusega ei arvestata piisavalt. Komisjon leiab, et õppemeetodite mitmekesisuse ja erineva õpistiiliga õppijate vajadustele parema vastavuse tagamiseks peaks koolitusasutus lisaks peamiselt traditsioonilisele „õpik ja töövihik“ lähenemisele kasutusele võtma ka teisi, ennekõike aktiivõppe meetodeid, sh kaaluma digikeskkondade kasutamist õppijate toetamiseks ja kaasaegse õppe läbiviimiseks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolitusasutuses läbiviidav õpe on valdavalt õpiku ja töövihiku keskne kontaktõpe, mis ei arvesta grupikoolituste korral piisavalt õppijate eripäraga. Selleks, et õpe oleks kvaliteetne, on oluline kaasaegsete aktiivõppe meetodite kasutamine ja õppija isikupäraga rohkem arvestamine.

Arenguvõimalused

- 1) Veebiõpet kasutatakse piiratult. Komisjon soovitab laiemalt kasutada veebiõppe võimalusi, et toetada õppijaid rohkem ja lisada õppele mitmekülgust.

4. **Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.**

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat

tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Esitatud õppekavades (Inglise keel A1 ja Inglise keel B1) on välja toodud, et õppeprotsessi jooksul toimub katkematu õpitava kontroll ja õpitu tagasisidestamine ning kursuse lõpul tehakse kokkuvõttev kirjalik- ja suuline keeletest, mille nõutav minimaalne tulemus tunnistuse väljaandmiseks on 65%. Mõlemal juhul koostatakse materjalid kasutusel olnud õppematerjalide alusel ja hinnatakse nii nagu kasutusel olnud õppematerjalides on ette nähtud.

Kursuse läbimisel väljastatav dokument on õppekava põhjal tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud ja tõend, kui nõuded ei ole täidetud 100%. Nõuded on täidetud, kui kõik järgnevad tingimused on täidetud:

a) õppija ja koolitaja on tunnis koos läbinud kõik kasutatavas õppematerjalis koolitaja poolt valitud õpiülesanded; b) õppija on iseseisva õppena läbi teinud kõik kasutatavas õppematerjalis koolitaja poolt valitud õpiülesanded; c) õppija on osalenud kõigis kontakttundides või kui on puudunud, siis on nendes kontakttundides läbitud õpiülesanded läbinud iseseisva õppetööna kodus ja koolitajale esitanud tunnis; d) kursuse lõpul tehtava kokkuvõtva kirjaliku ja suulise keeletesti tulemus on minimaalselt 65%.

Vestlusel leidis kinnitust, et õppekava sõnastust „on... läbi teinud“ on mõeldud sõna-sõnalt: oluline on see, et ülesanne on tehtud, mitte see, kuidas on tehtud ning millised oskused-teadmised on omandatud. Hindamine on mitteeristav ja loetakse läbituks siis, kui ülesanne on tehtud ükskõik mis tulemusega. Juhataja/koolitaja tõi näite, et kirjalik töö on tehtud ja õppija saab plussi kirja nii kolme kui ka 30 sõna eest. Komisjoni hinnangul ei ole asjakohane lugeda ülesannete läbi tegemine ükskõik mis tulemusega piisavaks tulemuseks. Ülesannete sooritamisel peaks olema kehtestatud lävend, samuti tuleks õppijatele anda nende soorituse kohta õppimist toetavat tagasisidet.

Kirjutamis- ja kõnelemisoskuse hindamise puhul kriteeriume ei kasutata ja topelt hindamist objektiivsuse tagamiseks samuti mitte. Juhataja sõnul pole selle peale mõeldud. Komisjon soovib on välja töötada selged hindamiskriteeriumid produktiivsete osaoskuste hindamiseks. Suulise testi hindamise puhul tasuks võimalusel kasutada kahte hindajat, et vähendada tulemuse subjektiivsust.

Valimi õppekavades on olemas info, et vajalik on 65% mahus positiivne sooritus suulise ja kirjaliku testi tulemusest, kuid enamikes kodulehel olevatest õppekavadest vastav info puudub. Komisjon soovib lisada info tunnistuse saamise lävendi kohta kõigisse õppekavadesse.

Vestluse käigus koolitusasutuse juhiga selgus, et tunnistusele ei märgita õpiväljundeid. Vajalik on lisada tunnistusele õpiväljundid, nagu seda nõuab Täienduskoolituse standardi § 3. Esitatud materjalidest ja läbiviidud vestluse põhjal koolitusasutuse juhiga ei selgunud, et koolitaja annaks igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Suur osa hindamisest, mis toimub õppetöö jooksul, seisneb ülesannete „läbi tegemises“, neile ei ole kehtestatud lävendit ega anta õppimist toetavat tagasisidet. Samas arvestatakse ülesannete läbi tegemist tunnistuse väljastamise tingimusena. Komisjon soovib läbi mõelda ja kehtestada õppijate sooritustele lävend ning anda õppijatele õppimist toetavat tagasisidet.

Arenguvõimalused

- 1) Konkreetsed hindamiskriteeriumid aitavad tagada kvaliteetse ja objektiivse kirjutamise ja rääkimise osaoskuse hindamise. Komisjon soovib testi kirjutamis- ja rääkimisosale vastavad kriteeriumid välja töötada. Suulise hindamise puhul tasuks võimalusel kasutada kahte hindajat, et vähendada hindamistulemuse subjektiivsust.

5. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Õppekavas oleva info kohaselt kogutakse tagasisidet standardiseeritud vormi põhjal, mille koolitusasutus esitas komisjonile lisamaterjalina. Vestluse käigus koolitusasutuse juhiga selgus aga, et koolitusasutus kirjaliku tagasiside kogumist vajalikuks ei pea ja komisjonile materjalide hulgas esitatud tagasisideküsimustikku ei kasutata. Tagasiside kogumine toimub läbi vestluse koolitaja ja õppijate vahel. Juhataja ütles vestlusel, et ta saab ainult loota, et negatiivne tagasiside õpetaja kaudu ka temani jõuab, kuid ta ei saa olla selles kindel. Vestlusel selgus ka, et kuna õppijate arv on väike ja tagasisidet veel vähem, ei pea juhataja tarvilikuks tagasisidet ei analüüsida ega talletada. Juhataja tunnistas, et on selles aspektis olnud ebajärjekindel. Kursuse lõpus anonüümselt tagasiside andmiseks võimalust õppijatel ei ole.

Kuna tagasisidet kogutakse suuliselt ja pigem juhuslikult, samuti ei ole tagasiside küsimisel kokku lepitud struktuuri (mille kohta konkreetselt küsitakse), ei ole võimalik saada sisendit koolituse erinevate aspektide osas, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Komisjon soovib pakkuda õppijatele suulise tagasiside kõrval ka anonüümse kirjaliku tagasiside andmise võimalust. Lisaks on oluline, et tagasiside säilitatakse ja õppeperioodi/aasta lõpus tehakse kokkuvõtte ja analüüs, mida saab kasutada parendus- ja arendustegevustes.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

Tagasisidet kogutakse ainult suuliselt ja pigem juhuslikult, samuti ei ole tagasiside küsimisel kokku lepitud struktuuri (mille kohta konkreetselt küsitakse). Komisjon soovib leppida asutuses kokku tagasiside struktuur ning pakkuda õppijatele suulise tagasiside kõrval ka anonüümse kirjaliku tagasiside andmise võimalust. See võimaldaks saada sisendit parendus- ja arendustegevusteks koolituste erinevate aspektide osas.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolitusasutuse andmetel viiakse õppima asumisel läbi vestlus õppijatega, kus selgitatakse põhjalikult korralduslikke küsimusi ja osaliselt ka keeleõppimise protsessi, kuid aga ei arutata õppijatega läbi õpiväljundeid, mida oleks soovitatav kursuse alguses siiski teha. Individuaalsete koolituste ja firmasiseste koolituste korral on eneseanalüüsi ja vestluse põhjal õppijad rohkem kaasatud õppeprotsessi kujundamisesse, näiteks teemade valikul. Avalike grupikoolituste puhul õppijate ootusi ei kaardistata ja nendega õppes ei arvestata.

Asutuse koolitajad kasutavad õppekava põhjal õppemeetodeid, mis sobivad kõikide osaoskuste omandamiseks. Koolitusasutuses läbiviidav õpe on valdavalt õpiku ja töövihiku keskne ja kasutusel on enamasti traditsioonilised õppemeetodeid, aktiivõppe meetodeid on kasutusel napilt. Õppemeetodite ja -keskkondade valikut võiks mitmekesistada ja kaasajastada, mis võimaldaks ühtlasi rohkem arvestada õppijate eripäradega.

Õppekavades on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid ning need vastavad täiendusõppe standardis esitatud nõuetele; toodud on nii tõendi kui tunnistuse väljastamise tingimused.

Suur osa hindamisest, mis toimub õppetöö jooksul, seisneb ülesannete „läbi tegemises“, neile ei ole kehtestatud lävendit ega anta õppimist toetavat tagasisidet. Komisjon soovib läbi mõelda ja kehtestada õppijate sooritustele lävend ning anda õppijatele õppimist toetavat tagasisidet. Asutus kogub õppijatelt tagasisidet, kuid ainult suuliselt ja pigem juhuslikult, samuti ei ole tagasiside küsimisel kokku lepitud struktuuri (mille kohta konkreetselt küsitakse). Komisjon soovib leppida asutuses kokku tagasiside struktuur ning pakkuda õppijatele suulise tagasiside kõrval ka anonüümse kirjaliku tagasiside andmise võimalust. See võimaldaks saada sisendit parendus- ja arendustegevusteks koolituste erinevate aspektide osas.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded ei ole täidetud

III KOOLITAJAD

6. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Koolitajaid puudutav info õppekavades on üldsõnaline: võõrkeeleeõpetajad on erialase akadeemilise kõrgharidusega, keeleõpetaja kvalifikatsiooniga ning pikema- või lühemaajalise täiskasvanute koolitaja kogemusega. Asutuse kodulehel on koolitajaid puudutav info leitav alajaotusest „Meist“ ja on väga nipsisõnaline – välja on toodud ainult õpetatav keel, koolitaja nimi (ilma eesnimeta) ja kõrgkooli nimetus, kus haridus omandatud. Puudub info varasema töökogemuse, samuti erialase ja täiskasvanute koolitamise alase enesetäiendamise kohta. Komisjon soovib täiendada koolitajate pädevuste kirjeldusi kodulehel õpi- ja/või töökogemuse, täiskasvanute koolitaja pädevuse ning enesetäiendamise kohta käiva infoga.

Asutuse juhi sõnul on koolitaja tööle võtmisel tema jaoks tähtis erialane pädevus ja koolitaja kogemus. Koolitusasutuse juht, kes on ka koolitaja, on vestlusel selgunud info põhjal ise küll töötanud Andrases (Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon) ning tal on enda sõnutsi materjalid olemas, kuid täiskasvanute koolitaja pädevust ta koolitajate puhul oluliseks ei pea. Kuna asutuse klientideks on enamasti täiskasvanud, soovib komisjon täiskasvanute koolitaja pädevust arvesse võtta koolitajate valikul ja/või toetada olemasolevate koolitajate vastavate pädevuste omandamist täienduskoolituste raames.

Eneseanalüüsi põhjal on koolitajad erialaseltside liikmed ja osalevad seltside üritustel. Samuti on nad osalenud Haridusministeeriumi, Töötukassa ja HAKA korraldatud seminaridel. Eesmärgipärast koolitaja ja õppija vajadustest lähtuvat täienduskoolituste valimist ei selgunud ei vestlusel ega eneseanalüüsis.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Asutuse kodulehel on koolitajaid puudutav väga nipsisõnaline (õpetatav keel, koolitaja perenimi kõrgkooli nimetus); puudub info varasema töökogemuse, erialase ja täiskasvanute koolitamise alase enesetäiendamise kohta. Komisjon soovib täiendada koolitajate pädevuste kirjeldusi

kodulehel õpi- ja/või töökogemuse, täiskasvanute koolitaja pädevuse ning enesetäiendamise kohta käiva infoga nagu sätestab TäKS § 11 lõige 2.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitajatele esitatavad nõuded on õppekavades ära toodud: võõrkeeleeõpetajad on erialase akadeemilise kõrgharidusega, keeleõpetaja kvalifikatsiooniga ning pikema- või lühemaajalise täiskasvanute koolitaja kogemusega. Asutuse kodulehel on koolitajate kohta välja toodud ainult õpetatav keel, koolitaja nimi (ilma eesnimeta) ja kõrgkooli nimetus. Puudub info varasema töökogemuse, samuti erialase ja täiskasvanute koolitamise alase enesetäiendamise kohta.

Asutuse juhi sõnul on koolitaja puhul tähtis erialane pädevus ja koolitaja kogemus, kuid täiskasvanute koolitaja pädevust ta oluliseks ei pea, kuigi asutuse klientideks on enamasti täiskasvanud.

Komisjon ei leidnud tõendeid koolitajate sihipärase osalemise kohta täienduskoolitustel, et arendada oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

KOOLITAJAD: Nõuded on põhiosas täidetud

IV RESSURSID

7. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

Koolitusasutuse juht on kinnitanud, et õpperuumid vastavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ning on õppijatele ohutud. Õpikeskkond on õppeks sobilik (on olemas väike ja keskmise suurusega koolitusruum), arvestatakse õppija vajadustega, ruumid on ligipääsetavad ka erivajadustega õppijatele (lifti olemasolu). Info ruumide ligipääsetavuse kohta kodulehel ega õppekavades ei ole, kuigi õppijate jaoks on oluline seda teada enne koolituse algust. Info ligipääsetavuse kohta soovib komisjon kodulehele ja õppekavadesse lisada.

Individuaalõppe soovi korral on olemas koolitusruum, mis on ette nähtud just selleks otstarbeks. Õppijate soovil viiakse tunde läbi ka veebikeskkonnas, kuid juhataja sõnul ei ole see pole tema jaoks

eelistatud õppe läbiviimise keskkond. Kasutatakse õpikutega kaasas käivaid veebiülesandeid. Veebivestluse käigus selgus, et e-õppe keskkondi lisaks ei kasutata ning veebiõpet üldiselt ei eelistata, sest koolitusasutuse hinnangul ei ole see vajalik. Kuna üldiselt on aina enam kliente, kes erinevatel põhjustel vajavad või soovivad veebitunde või e-õppega toetatud kursusi, soovib komisjon koolitusasutusel potentsiaalsete õppijate vajadused ja eelistused õpikeskkonna suhtes kaardistada ja vastavalt tulemustele vajadusel kaaluda veebiõpet. Komisjon soovib kaaluda ka erinevate veebiõppe võimaluste rakendamist klassiruumi-õppe kõrval eesmärgiga õpet mitmekesistada ja kaasajastada.

Positiivne on, et koolitusasutusel on kohapeal olemas enda väike õppekirjanduse raamatukogu.

Veebivestlusest koolitusasutuse juhiga selgus, et püsiva IT toe jaoks pole ressursse, mistõttu on ka kodulehel õppijatele edastatav info tihti aegunud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Ruumidele ligipääsu info on õppijate jaoks oluline eelteadmine enne kursusele registreerimist, kuid vastav info kodulehelt puudub. Komisjon soovib lisada kodulehele info liftiga ligipääsust koolitusruumidele kolmandal korrusel.

Arenguvõimalused

- 1) Koolitusasutus kasutab tellitud õpikutega kaasas käivaid veebiülesandeid, kuid teisi e-õppe võimalusi ei rakenda olulisel määral. Kliendid vajavad ja soovivad erinevatel põhjustel nii veebitunde kui ka e-õppega toetatud kursusi, siis tasuks koolitusasutusel neid ressursse lähemalt uurida ja kasutusele võtta, eesmärgiga õpet mitmekesistada ja kaasajastada. Vajadusel juhtida tähelepanu ka koolitajate digikompetentside tõstmisele.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Komisjon leidis, et asutus täidab hindamisvaldkonna nõudeid. Õpperuumid vastavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ning on õppeks sobilikud (on olemas väike ja keskmise suurusega koolitusruum): Arvestatakse õppija vajadustega, ruumid on ligipäätavad ka erivajadustega õppijatele, kuid seda infot kodulehel ega õppekavades ei ole. Info ligipäätavuse kohta soovib komisjon kodulehele ja õppekavadesse lisada. Koolitusasutusel on olemas väike õppekirjanduse raamatukogu. Õppijate soovil viiakse tunde läbi ka veebikeskkonnas.

RESSURSID: Nõuded on täidetud